

mieli

MIELI Suomen Mielenterveys ry

Toimintakatsaus 2020

Liittokokous hyväksynyt 17.4.2021

Sisällys

MIELI Suomen Mielenterveys ry:n strategia 2020-2025	3
Toimintaympäristön kuvaus	3
Visio Suomesta 2025	3
Perustehtävä	3
Strategiset tavoitteet.....	3
<i>Arvot</i>	4
Inhimillisuus	4
Osallisuus.....	4
Uudistajuus.....	4
Luotettavuus.....	4
Turvallisuus.....	4
1. MIELI SUOMEN MIELENTERVEYS RY KANSALAI- JA KANSANTERVEYSJÄRJESTÖNÄ	5
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	6
Kansainvälinen vaikuttamistyö.....	8
2. KANSALAISTOIMINNAN VAHVISTAMINEN	8
3. KRIISEISSÄ JA VAIKEISSA ELÄMÄNTILANTEISSA AUTTAMINEN	10
Kriisipuhelin.....	11
Verkkoauttaminen.....	12
Sekasin.....	12
SOS-kriisikeskus	12
Itsemurhien ehkäisykeskus.....	13
4. MIELENTERVEYDEN EDISTÄMINEN.....	14
5. RIKOSUHRIPÄIVYSTYS	17
Rikosuhripäivystyksen valtakunnallinen koordinaatio	17
Rikosuhripäivystyksen Etelä-Suomen aluetoimisto.....	17
6. KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN.....	18
7. VIESTINTÄ JA VARAINHANKINTA	20
Varainhankinta ja kampanjointi	21
8. HALLINTO JA HENKILÖSTÖ.....	21
9. TALOUS	23

MIELI Suomen Mielen terveys ry:n strategia 2020-2025¹

Toimintaympäristön kuvaus

Suomessa elää maailman onnellisin kansa.² Hyvinvointimme taustatekijöihin kuuluvat esimerkiksi luonto, yhteiskunnallinen vakaus ja verrattain vähäinen eriarvoisuus. Hyvinvoinnista, myös mielen hyvinvoinnista, huolehtiminen kiinnostaa. Suhtautuminen mielen terveyden häiriöihin on arkipäiväistänyt.

Samaan aikaan masennus on yksi kansansairauksistamme. Hyvinvointia heikentävää kuormitusta koetaan kaikissa väestöryhmissä, ja aivan erityisesti nuorissa ikäryhmissä. Mielen terveyden häiriöt ovat suurin työelämästä syrjäyttävä sairausryhmä ja mielen terveyspalveluiden saavutettavuus on heikko. Syntyvyys on laskussa, väestö ikääntyy ja moni kärsii yksinäisyydestä. Yhteiskunnallinen vastakkainasettelu on lisääntymässä, mikä osaltaan rapauttaa luottamusta ja turvallisuudentunnetta.

Ilmastokriisi, koronapandemia sekä teknologian ja työelämän muutokset haastavat koko yhteiskunnan, yhteisöjen ja yksilöiden resilienssiä. Länsimainen elämäntapa - esimerkiksi suhde materiaan ja luontoon - on monella tavoin muuttamassa. Yhteiskunta monikulttuuristuu. Arvokeskustelu on vahvistumassa ja hyvinvointitalousajattelu nousemassa osaksi talouskeskustelua. Puhutaan totuuden jälkeisestä ajasta, jossa populismi rapauttaa myös päätöksenteon tietoperustaisuutta.

Suomalainen kansalaisyhteiskunta on edelleen elinvoimainen, mutta sen tulevaisuudessa toimintaedellytyksissä on epävarmuutta. Perinteisen järjestötoiminnan rinnalle on kehittynyt kansalaisverkostojen ja yksilötason aktiivisuutta.

Visio Suomesta 2025

Suomi on mielen terveyden edistämisen edelläkävijä, joka luo edellytykset psyykkiselle, fyysiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille, ja vähentää eriarvoisuutta.

Suomessa voidaan hyvin.

Perustehtävä

MIELI ry vahvistaa kaikkien Suomessa asuvien mielen hyvinvointia ja tukee haavoittavassa elämäntilanteessa olevia. Järjestö edistää mielen terveyttä elämäntilanteen kaikissa vaiheissa sekä ehkäisee mielen terveyden ongelmia ja itsemurhia.

MIELI ry rakentaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, edistää yhdenvertaisuutta, vahvistaa välittämisen kultuuria ja tarjoaa tukea elämän kriiseissä.

Strategiset tavoitteet

MIELI ry:n haluaa olla

- Johtava mielen terveyden edistämisen vaikuttaja ja kumppani
- Tunnettu ja helposti lähestyttävä tuen tarjoaja
- Vaikuttavien innovaatioiden lähde
- Elinvoimaisen vapaaehtoistoiminnan mahdollistaja
- Hyvä ja vakaa työyhteisö

¹ Hyväksytty liittokokouksessa 30.8.2019

² Kts. esim. YK:n onnellisuusraportti 2019

Arvot

Inhimillisuus

Puolustamme oikeudenmukaisuutta, kunnioitamme moninaisuutta ja kohtaamme jokaisen arvostavasti, kuljemme rinnalla elämän kriiseissä.

Osallisuus

Edistämme mukanaoloa, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistoiminnan elinvoimaisuutta.

Uudistajuus

Tunnistamme yhteiskunnallisia muutoksia, olemme rohkeita tarttumaan mahdollisuuksiin ja kehittämään omaa ydintoimintaamme. Opimme omista virheistämme ja uskallamme myös luopua.

Luotettavuus

Perustamme työmme asiantuntemukseen, avoimuuteen, tutkittuun tietoon ja arjen kokemukseen.

Turvallisuus

Vahvistamme pärjäämistä ja toivoa muuttuvassa maailmassa, edistämme vuoropuhelua ja rakennamme yhteistyötä.

1. MIELI SUOMEN MIELENTERVEYS RY KANSALAIS- JA KANSAN-TERVEYSJÄRJESTÖNÄ

Vuonna 1897 perustettu MIELI ry on maailman vanhin mielenterveysalan kansalaisjärjestö, jonka tehtävänä on edistää Suomessa asuvien mielenterveyttä ja ehkäisee mielenterveyden ongelmia. Keskeistä toiminnassa ovat eri alojen ammattilaisille ja yksityisille kansalaisille suunnatut voimavaralähtöiset koulutukset, menetelmät ja materiaalit, kriisiauttaminen puhelimesta, verkossa ja kasvokkain sekä itsemurhien ehkäisy. Jäsenkunnan muodostavat 56 paikallisjärjestöä, 32 yhteisöjäsenä sekä noin 500 henkilöjäsenä³.

Globaalin koronapandemian vuosi 2020 oli monella tavoin poikkeuksellinen vuosi MIELI Suomen Mielenterveys ry:n toiminnassa. Kuten suuri osa esimerkiksi julkisen hallinnon organisaatioista ja MIELI ry:n kumppaniorganisaatioistakin, MIELI ry siirtyi toimimaan pääosin etäyhteyksin työntekijöidensä ja vapaaehtoisten kotitoimistoista maaliskuun puolivälissä.

Koronavuonna suomalaisessa yhteiskunnassa korostuivat yleinen huoli väestön kriisinkestävyydestä sekä konkreettinen kriisiaavun tarve. Niin maailman terveysjärjestö WHO kuin YK varoittivat pandemian mielenterveysvaikutuksista. Erityistä huolta jo alkuvaiheessa kohdistui muiden muassa eristyksiin joutuneiden ikäihmisten ja talousvaikeuksiin ajautuvien yrittäjien hyvinvointiin, mutta myöhemmin vuoden mittaan keskiöön nousi myös etenkin lasten ja nuorten hyvinvointi sekä työssä jaksaminen.

Toimintavuonna vietettiin kriisiauttamisen 50-vuotisjuhlavuotta, joskin pandemian myötä merkkivuotta vietettiin leimallisesti töiden merkeissä. MIELI ry sopeutti hyvin nopeasti toimintaansa koronaolosuhteisiin ja muuttuneeseen tarpeeseen. Kriisiauttamisen valmiutta pystyttiin nostamaan – esimerkiksi valtakunnallisessa kriisipuhelimesta käytiin keskusteluita noin 60 prosenttia edellisvuotta enemmän. Toimintaan saatiin uusia vapaaehtoisia. Etenkin Sekasin chat ja Tukinet pystyivät tarjoamaan toimintakanavan myös muille organisaatioille, jotka joutuivat etsimään uusia areenoita omalle perustyölleen kriisin aikana. Teknisten haasteiden kanssa kamppailleen Tukinetin käyttäjäorganisaatiot lisääntyivät 70:stä noin 120 organisaatioon. Syyskaudella kriisiauttamisen toimintakykyä koetteli uudelleen ns. Vastaamo-tietoturto, jonka aiheuttamassa avun ja tuen tarpeessa myös MIELI ry:n hallinnoima Rikosuhripäivystys RIKU oli keskiössä.

Järjestön asiantuntemukselle oli huomattavan paljon kysyntää koronakriisiä ja koronan jälleenrakennusta koskeneessa julkisessa keskustelussa, johon myös kanavoitiin asiantuntijapanosta. Koronakriisi ei myöskään pysäyttänyt MIELI ry:n muuta toimintaa; esimerkiksi järjestön koulutuksille oli pandemia-vuonna suuri kysyntä, ja koulutustarjontaa onnistuttiin kriisiauttamisen tavoin siirtämään etäyhteyksin toteutettavaksi.

Pandemian aikana henkilöstön tehtäväkuvia ja suunniteltuja aikatauluja muokattiin tilanteen edellyttämällä tavalla. Työyhteisön digitaidot kehittyivät ja uudet kokous- ja yhteistyömuodot omaksuttiin nopeasti. Henkilöstön hyvinvointia poikkeusoloissa seurattiin säännöllisesti ja pääosin muutoksissa onnistuttiin myös hyvinvointimittausten valossa hyvin. Sekä henkilöstön että vapaaehtoisten jaksaminen herätti kuitenkin huolta, ja keinoja niiden tukemiseen etsittiin.

Koronakriisin myötä vahvistui myös huoli sote-järjestökentän rahoituksesta. Jo aikaisemmin päätettyjen pelihaittatoimien lisäksi Veikkauksen automaattien sulkeminen ja urheiluedonlyönnin merkittävä vähentyminen pienensivät merkittävästi järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan kanavoitavaa Veikkauksen tuottoa. Järjestöjen toimintaedellytyksistä ja avustusjärjestelmän kehittämisestä tuli keskeinen vai-

³ Uusia henkilöjäseniä emojärjestöön ei ole hyväksytty sen jälkeen kun järjestö 1991 muuttui liittomuotoiseksi.

kuttamisteema sote-uudistuksen ja terapiatakuun sekä mielenterveysstrategian ja itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpanon lisäksi. Varautumisena tuleviin rahoituksen haasteisiin MIELI ry jatkoi oman varainhankinnan kehittämistä.

Uuden strategian hyväksyminen viivästyi keväältä elokuun loppuun siirtyneeseen liittokokoukseen, ja kriisin jälleenrakennus sisällytettiin teemana vahvistettuun 2020-2025 strategiaan. Strategian toimeenpanossa ryhdyttiin tarkastelemaan organisaatorakenteiden toimivuutta ja eri toimintoalueiden yhteistyön vahvistamista sekä arvioinnin ja tuloksellisuuden osoittamisen kehittämistä. Liittokokous valitsi järjestön uudeksi puheenjohtajaksi europarlamentaarikko Sirpa Pietikäisen yhteensä lähes kymmenen vuotta järjestöä luotsanneen Pentti Arajärven tilalle.

Koronavuoden aikana järjestössä tapahtui uuden strategian vahvistamisen puheenjohtajan vaihtumisen lisäksi myös useita muita avainhenkilövaihdoksia ja toiminnallisia muutoksia. Johtoryhmän jäsenistä kaksi – hallintojohtaja ja viestintäjohtaja – eläköityivät pandemiakeväänä. Myös kaksi ajankohtaista kolmivuotista hanketta käynnistyi poikkeusvuonna: Nuori mieli urheilussa –hanke tukee nuorten urheilijoiden valmentajien mielenterveysosaamista ja sitä kautta nuorten hyvinvointia, ja Ilmastoahdistuksen mieli –hanke järjestää ilmastoahdistukseen ja ympäristötunteisiin keskittyviä vertaistukiryhmiä, info-tilaisuuksia ja koulutusta. Kolmivuotinen monikulttuurisuushanke MIOS päättyi. Myös nuorisotyön organisoituminen MIELI ry:ssä rakennettiin koronakeväänä uudelleen uuden valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelmien ohjelmakauden vaihtuessa. Työelämätyön kehittämisessä Hyvän mielen työpaikka –merkki lanseerattiin mutta koulutusten viimeistelyä ja kouluttajaverkoston rakentamista jouduttiin lykkäämään vuoteen 2021.

MIELI ry:n näkyvyys ja tunnettuus yhteiskunnassa vahvistui koronavuoden mediajulkisuuden, mutta myös kampanjoiden kautta. Huhtikuussa alkaneen Mielinauha-kampanjan viestejä suunnattiin koronatilanteessa kuuntelemiseen ja toisesta välittämiseen vaikeassa tilanteessa. Kampanjan yhteydessä kerättiin varoja kriisityöhön. Syyskuun itsemurhien ehkäisykampanjan kohderyhmänä olivat tänä vuonna erityisesti keski-ikäiset miehet. Maailman mielenterveyspäivän 10.10. kampanja kysyi sosiaalisen eristymisen vuonna ”Ketä sinä voisit kuunnella?” Näiden lisäksi järjestettiin joulun alla jo toistamiseen MIELI ry vuosittainen varainhankintakampanja lasten ja nuorten mielenterveystyöhön.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

MIELI ry luotaa yhteiskunnallisia prosesseja ja vaikuttaa valmisteilla oleviin päätöksiin kansallisesti ja Euroopan tasolla. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on järjestön yhteinen tehtävä, jota toteutetaan kaikissa yksiköissä ja yhdessä paikallisjärjestöjen kanssa. Työtä linjaavat MIELI ry:n hallitusohjelmatavoitteet sekä järjestön mielen hyvinvoinnin ja itsemurhien ehkäisyn tavoiteohjelmat. Järjestö korostaa mielenterveyden edistämistä kaikessa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja jokaisen oikeutta hyvään mielenterveyteen.

Vaikuttamistyössä etukäteen suunniteltuja teemoja toimintavuonna olivat sote-uudistus, mielenterveysstrategian ja siihen sisältyvän itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpano, terapiatakuu-kansalaisaloitteen toimeenpano sekä kuntavaalitavoitteiden valmistelu. Myös mielenterveystoimet osana työllisyysastekeskustelua oli keskeinen teema vaikuttamistyössä samoin kuin vaikuttaminen valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma VANUPON toimeenpanoon. Näiden rinnalle nousivat keväällä väestön henkinen kriisinkestävyys ja koronapandemian mielenterveysvaikutukset sekä ajateltua vahvemmin myös kansalaisjärjestöjen taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen.

MIELI ry ryhtyi ensimmäisenä valtakunnallisena järjestönä vuonna 2015 nostamaan sote-valmistelussa esille järjestölähtöisen vaikuttamistyön asemaa uudistuksessa. Osaltaan järjestön pitkäjänteisen vaikuttamistyön tuloksena maakuntiin on tulossa sote-järjestöjen toimintaa turvaavia järjestöyhteistyörakenteita ja mielenterveys on myös tunnistettu keskeiseksi teemaksi Tulevaisuuden sote-keskushankkeissa. MIELI ry oli myös vaikuttamassa siihen, että järjestöjen valtakunnallinen sote-muutostukihanke pääsee STEA-rahoituksella käynnistymään vuonna 2021.

Alkuvuodesta sosiaali- ja terveysministeriö toteutti MIELI ry:n aloitteesta pyöreän pöydän asiantuntija-keskusteluita mielenterveysstrategian ja terapiatakuun toimeenpanosta. Myös mielenterveysstrategian valtionavustukset avattiin hakuun keväällä. Mielenterveysstrategian toimeenpano kuitenkin eteni hitaasti toimintavuoden aikana, todennäköisesti osittain koronakriisin ministeriölle aiheuttaman työkuorman vuoksi.

Myös työllisyyskeskustelu otti jossain määrin uuden suunnan pandemiatilanteen myötä eivätkä MIELI ry:n ehdottamat asiantuntijafoorumit aiheesta edenneet. Yhteiskunnallisessa keskustelussa työelämän mielenterveysteemat kuitenkin saivat huomiota ja esimerkiksi MIELI ry:n esittämä tutkimuskatsaus työelämäinterventtioiden vaikuttavuudesta käynnistyi valtioneuvoston kanslian rahoituksella. Valtakunnallisen nuorisotyön ja –politiikan ohjelma VANUPON toimeenpanon valmistelussa mielenterveystyön sisällyttäminen osaamiskeskusrakenteisiin kohtasi yllättäviä haasteita, mutta lopulta mielenterveys kuitenkin kiinnittyi kolmeen uuden ohjelmakauden osaamiskeskukseen.

Koronakriisin myötä väestön henkinen kriisinkestävyys nousi yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekijöiden huoleksi maaliskuussa. MIELI ry:n asiantuntemukselle oli kysyntää sekä mediassa että viranomaisprosesseissa. MIELI ry myös aktiivisesti itse tuotti julkiseen keskusteluun näkökulmia kriisistä selviytymiseen ja jälleenrakennukseen. Valtioneuvoston kanslialle ja Helsingin kaupungille tuotettiin säännölliset katsaukset kriisityössä esille nousevista, väestön hyvinvointiin liittyvistä havainnoista. MIELI ry oli yksi ensimmäisistä kumppanijärjestöistä valtioneuvoston kanslian Suomi toimii – valmistelussa, jonka tavoitteena oli nostaa järjestöjen toimia ja näkökulmia koronatilanteessa pärjäämisen tueksi. Hyvästä ideastaan huolimatta virkamiesvetoinen Suomi toimii ei noussut siivilleen.

Osana koronakriisiä vaikuttamistyöhön nousi ajateltua keskeisemmin myös kysymys kansalaisjärjestöjen taloudellisista toimintaedellytyksistä ja arpajaislain uudistamisesta. Jo aikaisemmin päätettyjen pelihaittatoimien lisäksi Veikkauksen tuotot pienentyivät voimakkaasti, kun peliautomaatit väliaikaisesti suljettiin ja urheiluviedonlyönti käytännöllisesti katsoen loppui kun otteluita ei voitu järjestää. Budjetti- valmistelussa järjestöjen rahoitus turvattiin koronavuoden osalta, mutta kestävien ratkaisujen saaminen jäi edelleen auki. Toimintaedellytyksiin liittyy myös avustusjärjestelmän uudistaminen, jota valmistelevan valtiovarainministeriön VADigi-hankkeen järjestöjaostossa MIELI ry edustaa sote-järjestöjä.

Järjestöjen rahoituksesta käytävään keskusteluun nivoutui toisaalta pelihaittoista huolestuneiden kansalaisten käynnistämä nimienkeruu kansalaisaloitteeseen rahapelautomaattien hajasijoittelun kieltämiseksi sekä eri toimijoiden vaikuttamistyö kansallisen rahapeliin yksinoikeusjärjestelmän kumoamiseksi. Näihin eri lähtökohdista tapahtuviin, mutta toisiinsa linkittyviin vaikuttamisprosesseihin liittyy rahapeli tuotoista rahoitusta saavien järjestöjen suoranaista mustamaalaamista sosiaalisessa mediassa, mikä nosti järjestöjen kynnystä osallistua rahoituksesta käytävään julkiseen keskusteluun. MIELI ry oli yksi järjestöistä, joka oli myös julkisuudessa esillä vaatimassa ratkaisua rahoituksen epävarmuuteen samalla kun puolusti toimia rahapeliongelmiin vähentämiseksi ja ongelmista kärsivien auttamiseksi.

Mielenterveyspolitiikassa keskeinen kansallinen vaikuttamisfoorumi on eduskunnan mielenterveyspoliittinen neuvottelukunta, joka koostuu valtakunnallisista mielenterveysjärjestöistä ja puolueiden nimeämistä kansanedustajista. Neuvottelukunnan työtä edisti tammikuussa uuden puheenjohtaja Tarja Filatovin johdolla toteutettu yhteinen opintomatka Skotlantiin. Matkan aikana neuvottelukunnan oli mahdollista perehtyä Skotlannin mental health in all policies – päätöksentekoon mutta myös muodostaa yhteisiä näkemyksiä kansallisen mielenterveyspolitiikan haasteista. Tästä yhteisestä työskentelystä oli hyötyä, kun neuvottelukunta kevästä alkaen joutui kokoontumaan etäyhteyksin.

Vaikuttamistyössä tiivistettiin edelleen yhteistyötä muiden valtakunnallisten mielenterveysalan keskustusjärjestöjen MTKL:n, Finfamin ja Psykososiaalisen forudjetin sekä mielenterveysjärjestöjen laajemman verkoston, Mielenterveyspoolin kanssa. MIELI ry toimi Mielenterveyspooli2.0-hankkeen hallinnoivana järjestönä. Hankkeelle haettiin ja saatiin jatkorahoitus vuodelle 2021 koronavuoden hankerahoitussulusta

huolimatta. Hankkeen puitteissa tiivistetty yhteistyö on vahvistanut mielenterveysalan vaikuttamiskykyä, mikä on konkreettisesti näkynyt mm. terapiatakuu-vaikuttamisessa tai psykoterapian maksuttomuuteen tähtäävässä vaikuttamistyössä.

Muita tärkeitä vaikuttamisyhteistyön verkostoja olivat mm. kansanterveysjärjestöjen Yksi elämä –verkosto ja sosiaali- ja terveysministeriön koordinoima tarttumattomien sairauksien NCD-verkosto, sosiaali- ja terveysalan järjestöjen keskusjärjestö SOSTE:n verkostot sekä sote-järjestöjen toiminnanjohtajaseura.

Vuoden aikana valmistui myös MIELI ry:n aloitteesta tehty itsemurhien ehkäisyn Käypä hoito -suositus sekä Duodecimin mielenterveyden ja aivoterveiden konsensuslausuma. Myös jälkimmäisen valmistelu liittyi MIELI ry:n esittämään huomioon siitä, että mielenterveys jäi puuttumaan vuonna 2017 valmistuneesta tarttumattomien sairauksien konsensuslausumasta.

Mielenterveysstrategian ja siihen linkittyvän itsemurhien ehkäisyohjelman valmistelun ohella MIELI ry myös antoi asiantuntemustaan mm. Duodecimin Käypä hoito -suositukseen (mm. uusi itsemurhien ehkäisyn käypä hoito –suositus) sekä Mielenterveyden ja aivoterveiden konsensuslausuman valmisteluun. MIELI ry jatkoi edelleen Lapinlahden sairaalakiinteistöjä koskevaa vaikuttamistyötä.

Järjestölähtöisten sote-palvelujen kehittämiseksi järjestö on myös vuodesta 2018 lähtien osallisena yhteiskunnallisessa yrityksessä, Alustayhtiö Sociala Oy:ssä. Keskeistä on myös järjestön monipuolisella toiminnalla jalkauttaa mielen hyvinvoinnin edistämistä yhteiskunnan voimavaraksi ja eri organisaatioiden rakenteisiin ja ammattilaisten käytäntöihin.

Kansainvälinen vaikuttamistyö

MIELI ry on eurooppalaisten mielenterveystoimijoiden kattojärjestön Mental Health Europe (MHE) -järjestön jäsen. MIELI ry osallistui vuonna 2020 MHE:n johtoryhmän työskentelyyn, ja vaikutti sitä kautta mm. EU:n mielenterveysstrategian valmistelusta käytyyn ja COVID-19 epidemian mielenterveysvaikutuksia koskevaan eurooppalaiseen keskusteluun.

Kriisiauttamisessa tehdään yhteistyötä auttavien puhelimiin eurooppalaisen IFOTES (International Federation for Telephone Emergency Services) kanssa. Mieli ry on jäsen International Association for Suicide Prevention IASP -järjestössä, joka järjestää joka toinen vuosi maailman kongressin ja edistää itsemurhien ehkäisyä ja tuottaa materiaalia maailman itsemurhien ehkäisypäivään vuosittain. Itsemurhien ehkäisy-yhteistyötä tehtiin myös Facebookin kanssa. Sekasin-chat toiminta on herättänyt kiinnostusta laajasti kansainvälisesti.

MIELI ry tuki yhdeksännen Eurooppalaisen mielenterveyskonferenssin (European Conference on Mental Health, ECMH) järjestelyjä asiantuntemuksellaan ja tarjoamalla Lapinlahden lähteen tiloja etäyhteyksin järjestetyn konferenssin käyttöön.

2. KANSALAISTOIMINNAN VAHVISTAMINEN

Kansalaistoiminnan osaston päätavoitteina olivat toimintavuonna vetovoimaisen vapaaehtoistoiminnan vahvistuminen, monikulttuurisuuden lisääntyminen sekä jäsenjärjestöjen vaikuttamistyön vahvistuminen. Koronarajoitusten vuoksi toimintasuunnitelmaa muutettiin mm. koulutuksia siirtämällä tai muuttamalla verkkokoulutuksiksi, tuottamalla toimintaa tukevaa materiaalia suunniteltua enemmän sekä koostamalla etäyhteyksillä uusia verkostoja. Osaston sisäisenä kehittämistyönä toteutettiin jäsenjärjestöjen kohderyhmätietouden kerääminen ja osaamistavoitetyöskentely -projekti, jonka avulla kehitettiin työskentelytapaa palvelemaan entistä paremmin jäsenjärjestöjä. Strategiatyöskentely jäsenjärjestöjen kanssa aloitettiin verkkotapaamisissa.

Vapaaehtoistoimijoiden kokonaismäärä väheni noin 300:lla eli noin 3500:aan. Puhelin- ja verkkokriisityön vapaaehtoisten määrä lisääntyi lähes 150:llä, mutta muista vapaaehtoistehtävistä toimijoita jäi pois, koska suunniteltuja toimintoja ei ollut edellytyksiä toteuttaa. Useassa jäsenjärjestöissä toiminta oli kokonaan tauolla.

Rajoitusten alkaessa uusia kriisipuhelinpäivystäjiä ei voitu kouluttaa, mutta ketterä siirtyminen digioppimisympäristöön mahdollisti uudenlaisen peruskoulutuksen järjestämisen. Koulutuksen käyneille tuotettiin Tukitoiminnan prosessit ja hyvät käytännöt -julkaisu, tuettiin jäsenjärjestöjä tukitoiminnan järjestämisessä ja koordinoitiin kriisipuhelinpäivystäjien purkumahdollisuutta. Yhteistyö jäsenjärjestöjen kanssa tiivistyi entisestään digitaalisten kokoontumisten myötä, joihin osallistui 314 toimijaa; puheenjohtajia, kriisipuhelinpäivystäjiä, tukityötä koordinoivia ja viestintää toteuttavia.

Hallitustoimijoiden jaksamisen vahvistamiseksi tehtiin hyvinvointikysely, johon vastauksia saatiin noin 160. Kyselyn perusteella toimijat ovat varsin motivoituneita yhdistystoimintaan, tehtävä koettiin arvojen mukaiseksi ja merkitykselliseksi ja ilmapiiri hyväksi, mutta yhdistyksissä koettiin myös tehtävien kasautumista ja toivottiin entistä tiiviimpää yhteistyötä kattojärjestön kanssa.

Monipuolista koulutustoimintaa virtuaalisesti tai lähikoulutuksina.

Pandemiasta huolimatta toimijoille tarjottiin laadukkaita koulutuksia, joihin osallistui 726 henkilöä. Lähikoulutuksina toteutettiin Vapaaehtoiskoordinaattoreiden verkostopäivä, Seniorihyvinvointitreeniohjauksen ja hyvinvointivastaavien koulutukset, uusien toimijoiden perehdytyskoulutus, Kulttuuri mielessä -päivät, ryhmänohjaajakoulutus, VAPEPA:n peruskoulutus ja henkisen tuen koulutus sekä kaksi Huolituolikoulutusta. Hybridikoulutuksena toteutettiin varainhankinnan koulutus, virtuaalisena jatkokoulutus vapaaehtoisille kriisiauttajille ja somekoulutusta viestijöille. Luentojen aiheina oli mm. kriisit, arvostava kohtaaminen ja jaksaminen. Kolmivuotisen Vapaaehtoistyön työnohjaajakoulutuksen 25-juhlavuonna valmistui 30 työnohjaajaa ja julkaistiin Vapaaehtoistyön työnohjauksen järjestämisopas, Työnohjaajan käsikirja sekä kaksi oppilaiden loppuyöartikkelikokoelmaa.

Yhteistyössä osaston ESR-rahoitteisen Mielen hyvinvointia monikulttuurisessa Suomessa MIOS -hankkeen kanssa kehitettiin TOIVO-ryhmätoimintaa sekä monikulttuurista vapaaehtoistoimintaa. Kentän monikulttuurisuustyön tilaa kartoitettiin jäsenkyselylle ja maahan muuttaneille suunnattiin valtakunnallinen kysely koronan vaikutuksista mielenterveyteen. Kyselyjen tuloksia ja teemakeskusteluja mm. kahden kulttuurin perheistä ja mielenterveyden käsitteestä eri kulttuureissa jalkautettiin jäsenjärjestöihin. Integration2020 virtuaalitapahtumassa tieto MIELI ry:n työstä lisääntyi. Useiden jäsenjärjestöjen toimijoita osallistui tilaisuuteen. Mental Health Art Week (MHAW)-tapahtumaviikon teema oli ikääntyvien mielenhyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin, mutta MHAW peruttiin rajoitusten vuoksi. MIELI ry oli perustajajäsenenä perustamassa Kulttuurihyvinvointipoolia.

Vapaaehtoistoiminta sai näkyvyyttä kriisiauttamistyön esilläolon kautta lisäten toiminnan vetovoimaisuutta. Vapaaehtoistoiminnan markkinointia kehitettiin verkkosivu-uudistuksen suunnittelulla. Tule vapaaehtoiseksi -verkkosivulla kävi lähes 8500 vierailijaa. Vapaaehtoistesti tehtiin lähes 1800 kertaa. Jäsenjärjestöjen viestintäosaamista vahvistettiin koulutusten lisäksi mm. tarjoamalla tarvelähtöistä viestinnän sparrausta, sisältö- ja teknistä tukea verkkosivustojen ylläpitämiseen, vinkkejä verkkoviestintään, kriisivuorosta viestimiseen, tietosuojan parantamiseen ja sisällön saavutettavuuden parantamiseen.

Maailman mielenterveyspäivän kampanjan viesti kuuntelemisen ja aidon kohtaamisen tärkeydestä kohdattiin yli 6 miljoonaa kertaa: somejulkaisut tavoittivat lähes 1,2 miljoonaa kertaa ja verkkosivustoihin tutustuttiin yli 36.000 kertaa. Kampanjaviestin levittämiseen osallistettiin 28 jäsenjärjestöä ja 200 organisaatiota.

Jäsenjärjestöihin lähetetyt uutiskirjeet toimivat koronarajoitusten informaationa ja toiminnan kehittämisen tukena. Opiskelijat tekivät opinnäytetöitä kulttuurista mielen hyvinvointia-temasta ja yksilötukisuhteen tukena.

teiden vuorovaikutuksesta. Yhteiskehittämistä toteutui mm. Maaseudun tukihenkilöverkoston ohjausryhmässä, VAPEPA:ssa, SOSTE:n kansalaistoiminnan johtamisen verkostossa ja Yksi elämä -hankkeessa sekä Suomen Pakolaisavun koordinoimassa valtakunnallisessa vertaistoiminnan yhteistyöverkostossa.

Hankkeet

Mielen hyvinvointia ja osallisuutta monikulttuurisessa Suomessa (MIOS)

2018-2020, ESR-hanke

Toteutettiin kattavasti Tee, tunne, oivalla (TOIVO) ryhmätoimintaa. Koronapandemia vaikutti toiminnan toteuttamiseen ja toiminta pysähtyi kokonaan kolmeksi kuukaudeksi, jolloin kehitettiin virtuaalista ryhmätoimintaa. Toteutettiin useita virtuaalisia ryhmiä syksyllä käynnistyneiden kasvokkaisten ryhmien ohella. OmaMieli-ohjelma valmistui ja tuotettiin painettu Voimavaravihko, jotka ovat saatavilla suomeksi, englanniksi ja arabiaksi. OmaMieli-ohjelman jalkauttamiseksi suunnitellun työpajakiertueen järjestämiseen koronapandemia vaikutti vahvasti, mutta tätä vietiin eteenpäin webinaarein ja yhteiskeskusteluin. Jäsenjärjestöjen monikulttuurisen toiminnan kehittämisen tueksi tuotettiin Tunnista-Tutustu-Toimi käsikirja.

Liikkuva mieli ikääntyessä (2020- 2022), OKM-rahoitus

Hankkeen tavoitteena on tukea sosiaaliselta ja psyykkiseltä toimintakyvyltään heikentyviä ikääntyneitä lisäämään arkiliikuntaa ja liikkuvaa elämäntapaa.

Liikkuvan mielen tukija -koulutus vapaaehtoisille pilotoitiin kolmella paikkakunnalla paikallisten jäsenjärjestöjen ja verkostokumppaneiden kanssa. Kohderyhmän tavoittaminen vaikeutui koronarajoitusten takia. Hankkeen koordinoija vaihtui neljäksi kuukaudeksi, jolloin kotiin jääneille ikäihmisille koottiin Hyvä Mieli – pohdintoja mielen hyvinvointiin -työkirja ja jaettiin yli 10000 kpl yhteistyöverkoston kautta. Koulutuksesta kehitettiin verkkoversio, joka pilotoitiin. Liikkuvan mielen tukijan työkirjaa suunniteltiin ja se valmistuu alkuvuodesta 2021.

Ympäristöahdistuksen mieli -hanke (2020-2022), STEA-rahoitus

Hanke tarjoaa järjestölähtöistä tukea henkilöille, jotka kokevat ahdistusta, pelkoa tai toivottomuutta ympäristön tilasta. Hanke tuottaa tietoa ympäristöahdistuksesta ilmiönä erityisesti sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimijoille ja pyrkii lisäämään yhteiskunnallista keskustelua ympäristökriisin mielenterveysvaikutuksista ja sen käsittelyn keinoista.

Koronapandemian seurauksena keskityttiin ryhmä-, työpaja- ja koulutustoiminnan verkkomuotoisten mahdollisuuksien kartoittamiseen ja niiden pilotointiin, sekä eri kohderyhmille suunnattujen tietopakettien työstämiseen osana ympäristöahdistus.fi -verkkosivujen kehittämistyötä. Valmisteltiin viestintä- ja arviointisuunnitelmat, käynnistettiin viestintäkampanjan valmistelu, tuotettiin kaksi podcast-jaksoa, avattiin @ympäristötunne -Instagram-tili ja verkostoiduttiin alan toimijoiden kanssa. Kasvokkaista koulutusta tai ryhmätoimintaa ei suunnitellussa määrin pystytty toteuttamaan.

3. KRIISEISSÄ JA VAIKEISSA ELÄMÄNTILANTEISSA AUTTAMINEN

Mieli ry koordinoi valtakunnallista kriisiauttamista ja ylläpitää omaa SOS-kriisikeskusta. Valtakunnalliseen koordinaatioon sisältyy ryhmätoiminnan, sisällöllinen ja toiminnallinen koordinaatio, kriisipuhelin- ja verkkoauttamisen koordinaatio ja tekniikan ylläpito, tilastointijärjestelmä ja tulosmittarit ja yhteistyö kriisiauttamisen kehittämisessä. Kriisikeskusverkostoon kuuluu 22 kriisikeskusta. Puhelin- ja verkkokriisiityön kehittämisessä ja ylläpidossa yhteistyöelimenä toimii viiden kriisikeskuksen ns. Puvek-verkosto.

Toimintavuosi oli MIELI ry:n kriisityön 50-vuotisjuhlavuosi, jota koronapandemian olosuhteissa vietettiin leimallisesti työn merkeissä. Yhteydenottomäärät kasvoivat, toimintakykyä vahvistettiin, apua ja tukea organisoitiin uusille kohderyhmille. Median kiinnostus lisäsi kriisiavun tunnettuutta.

Kriisiauttaminen onnistuttiin maaliskuussa kahdessa viikossa siirtämään etäyhteyksin hoidettavaksi. Tämä oli verkostossa valtaisa digiloikka. Niin työntekijät kuin vapaaehtoisetkin ryhtyivät päivystämään kodeistaan käsin, mikä edellytti pikaisia ratkaisuja esimerkiksi uusien liittymien avaamiseksi sekä tuen ja purkujen järjestämiseksi.

MIELI ry raportoi Valtioneuvoston kansialle kriisiauttamisesta keväällä viikoittain ja syksyllä joka toinen viikko. Myös THL:lle ja Onnettomuustutkintakeskukselle toimitettiin tilastotietoa sekä tietoa työntekijöiden huomioista yhteydenottoihin liittyvistä muutoksista. STEA:n korona-lisähaussa MIELI ry sai kesällä lisärahoitusta, jolla voitiin vahvistaa kriisipuhelin- ja verkkoauttamista ja vapaaehtoisten rekrytointia.

Tukinet-ohjelman uudistus kilpailutettiin ja työ aloitettiin syksyllä samalla kun Tukinetistä muotoutui entistä tärkeämpi alusta toimintaansa koronakriisissä uudelleen suunnanneiden järjestöjen työlle. Tukinetiä hyödyntävien organisaatioiden määrä lisääntyi 70:stä 120:een.

Kriisikeskusverkoston yhteistyö tiivistyi. Kriisikeskusten johtajille järjestettiin videokokous keväällä viikoittain ja syksyllä joka toinen viikko. Lisäksi verkostolle järjestettiin jaksamisen ja poikkeusoloissa tapahtuvan asiakastyön tueksi asiantuntijan webinaareja.

Kriisipuhelin.

Kriisipuhelimen suomenkielinen linja muuttui helmikuun alussa ympärivuorokautiseksi ja se liitettiin 112-mobiilisolvelluksen päivystysnumeroihin. Ruotsinkielinen linja, Kristelefon, sekä arabiankielinen linja, johon voi soittaa myös englanniksi, päivystivät noin 20 tuntia viikossa.

Kriisipuhelimessa vastasi noin 900 päivystäjää yhteensä 27 päivystyspisteessä eri puolilla maata. Päivystyksen rungon muodostivat Kriisipuhelin-työryhmä, viisi Puvek-kriisikeskusta ja SOS-kriisikeskus. Kriisipuhelin-työryhmässä vastattiin 42 prosenttia puheluista.

Kriisipuhelimen työ organisoitiin maaliskuun puolivälissä uusiksi koronarajoitteiden takia. Etäpäivystämiseksi luotiin linjaukset ja tekniset edellytykset. Päivystäjien valtakunnallista tukea vahvistettiin. Päivystäjät ottivat etäpäivystyksen myönteisesti vastaan; mahdollisuus lisäsi päivystysten määrää ja etenkin vakituisten yötyöntekijöiden työtyytyväisyyttä. Kriisipuhelimeen tuli vuoden 282.355 soittoa mikä merkitsee kolmanneksen kasvua edellisvuoteen. Yhteydenotoista 280.138 tuli suomenkieliselle linjalle, ruotsinkieliselle linjalle 1.071 ja arabiankieliselle linjalle 1.146. Vastattujen soittojen määrä nousi 61 prosentilla, 90.072 vastattuun puheluun. Vapaaehtoiset vastasivat 45.884. Itsemurhien ehkäisykeskuksen kanssa käynnistettiin WHO:n suosittama Takaisinsoitto-kokeilu akuutisti itsetuhoisille soittajille.

Koronapandemiavuonna yleisimmät yhteydenoton: paha olo (15%) erityisesti ensimmäistä kertaa soittavilla, ihmissuhdeongelmat (13%), arjessa selviytymiseen liittyvät ongelmat (10%), itsetuhoisuus ja omaan sairauteen liittyvä kriisit (7%). Vuorokaudessa kriisipuhelimeen tuli keskimäärin 16 (2019: 9) itsetuhoista soittoa, joista kolme (2019:1-2) oli akuutisti itsemurhavaarassa. Itsetuhoisuudesta puhuivat etenkin 18-29 -vuotiaat naissoittajat. Alle 30-vuotiaiden soittajia oli yli 3.700 edellisvuotta enemmän. Kaikista soittajista kolmannes oli miehiä.

Puhelun päätteeksi saadusta palautteesta 97 prosenttia oli kiittävää. Päivystäjän arvion mukaan 66 prosenttia puheluista oli sellaisia, joissa soittaja hyötyi keskusteluista. Päivystäjät kokivat Kriisipuhelin-keskustelut pandemiavuonna aiempaa kuormittavimmiksi, koska häiriösoittojen sekä päivystäjää tarkoitukseksi harhaan johtavien soittajien määrä kasvoi. Soittajat olivat myös aiempaa useammin aggressiivisia päivystäjiä kohtaan.

Verkkoauttaminen

Sekasin

Lisääntynyt tuen ja avun tarve näkyi myös nuorille ja nuorille aikuisille suunnatuissa Sekasin-työssä. Lukuisat palvelut joutuivat sulkemaan ovensa ja tarve verkkopalveluille kasvoi entisestään, mikä näkyi sekä yhteydenottojen mutta myös päivystäjien määrän kasvuna, kun monet toimijat siirsivät työtään verkkoon. useiden toimijoiden siirtyessä verkkoon. Sekasin koulutti yli 340 ammattilaista ja yli 430 vapaaehtoista toimimaan vastaajina Sekasin-chatissa. Asiakasyhteydenotot kasvoivat neljänneksellä 170.171 yhteydenottoon. Käytyjen keskustelujen määrä kasvoi puolella yhteensä 30.996 keskusteluun. Keskustelujen keskipituus oli 39 minuuttia. Jonotusajat venyivät edelleen erityisesti iltaisin pitkiksi, jopa tuntien mittaisiksi.

Nuorten yhteydenottojen aiheet olivat samoja kuin aikaisempina vuosina. Yleisimpiä syitä ovat paha olo (masentuneisuus, ahdistuneisuus, pelot), ihmissuhteisiin liittyvät haasteet, arjessa selviytymiseen liittyvät ongelmat sekä itsetuhoisuus. Itsetuhoisten yhteydenottojen prosentuaalinen osuus pysyi samana aiempaan vuoteen verrattuna, mutta määrällisesti kasvua oli läpi vuoden. Yhteydenottajista 72 prosenttia oli naisia, 18 prosenttia miehiä, neljä prosenttia muuta sukupuolta ja kuuden prosentin kohdalla sukupuolta ei tiedetä. Suurimmat ikäryhmät olivat 15-17 vuotiaat (21%) sekä 20-24 –vuotiaat (29%).

Sekasin Gamingin jäsenmäärä kasvoi entisestään, 14.742:een (2019:11.733). Serverillä kirjoitettiin yhteensä yli 2,5 miljoonaa viestiä ja puhuttiin yli 3,6 miljoonaa minuuttia. Yleisen kanavan jälkeen eniten keskusteltiin #mielenterveys kanavalla, jossa viestejä kirjoitettiin yli 95.000.

Vuoden aikana valmisteltiin uuteen toimintamalliin, ns. SEKASIN-kollektiiviin siirtymistä vuonna 2021. Lähtökohtana uudessa mallissa oli useamman toimijan yhteisvastuu Rikosuhripäivystys RIKU:n hyvien kokemusten mukaisesti.

Tukinet

Verkkokriisikeskus Tukinetin käyttäjäjärjestöjen määrä lisääntyi koronavuoden aikana 48 järjestöllä yhteensä 120 järjestöön. MIELI ry:n ja kriisikeskusverkoston Mieli-tukisuhteissa viestejä 6.231 ja aikuisille suunnatussa Solmussa chatissa 1.730. Solmussa chat joutui resurssisyistä edelleen toimimaan melko suppein aukioloajoin. Kaikkien käyttäjäjärjestöjen ryhmächateissa osallistujia oli 3.381 ja keskusteluryhmissä 10.395.

SOS-kriisikeskus (AK12)

Helsingin Pasilassa MIELI ry:n keskustoimiston yhteydessä toimiva SOS-kriisikeskus palvelee pääkaupunkiseutua ja järjestää ryhmätoimintaa myös valtakunnallisesti. Koronavuonna asiakasmäärät keväällä alussa laskivat, mutta koko vuoden asiakasmäärä nousi edellisvuoden tasolle. Vastaanottotyö siirtyi keväällä viikossa etäyhteyksin toteutettavaksi. Kasvokkain asiakkaita otettiin vastaan matalamman tautitilanteen aikoina jonkin verran myös kasvokkain. Kaikkiaan asiakkaita kriisikeskuksessa kävi 1181 (2019: 1200) ja käyntikertoja oli 4.267 (4.215). Yleisimmät tulosyyt olivat ihmissuhdeongelmat (30 %), läheisen kuolema (20 %) ja paha olo (14 %). Asiakkaista noin kolmasosa oli edellisvuosien tapaan maahanmuuttajataustaisia. Kolme neljäsosaa asiakkaista oli 18 - 50 vuotiaita.

Etätapaamisten vuoksi palautetta saatiin vähemmän kuin lähivastaanotolta. Tuloksellisuusmittarin mukaan asiakkaiden toiveikkuus oli lisääntynyt, arkea haittaavien ongelmien määrä vähentynyt, suoriutuminen päivittäisistä tehtävistä oli parantunut ja myös itsetuhoisten ajatusten määrä oli vähentynyt. Asiakkaat kokivat, että muutos oli johtunut pääasiassa saamastaan kriisiavusta.

Etäyhteydellä saadusta kriisiavusta saatiin palautetta 167 asiakkaalta. Palautetta antaneista valtaosa koki etäyhteyden vähintään melko helppona (84 %). Puolet olisi kuitenkin halunnut tavata ensisijaisesti kasvokkain. Kolmannekselle ei ollut merkitystä toteutuuko tapaaminen etä- vai lähitapaamisessa, 13 prosenttia toivoi tapaamista puhelimesta ja kahdeksan prosenttia videovälitteisesti.

Ryhmätoiminta.

Ryhmätoimintaa jatkettiin koronapandemiasta huolimatta, mikä sai runsaasti kiitosta osallistujilta. Matkustamista ja majoitusta edellyttäviä intensiivijaksoja jouduttiin siirtämään keväältä syksylle ja osa vielä syksyltä seuraavaan vuoteen. Ryhmissä uusina kohderyhminä oli koronaepidemian vuoksi kärsineet yrittäjät ja työttömäksi jääneet sekä Vastaamo -tietomurron uhrit (Vastaamo-ryhmiä yhteensä 7, joissa oli noin 50 osallistujaa).

Vertaistukiryhmissä oli 281 osallistujaa. Viikoittain kokoontuvia ryhmiä oli 26, joissa 232 osallistujaa. Intensiiviryhmien kolmeen jaksoon osallistui 49 henkilöä. Tulos oli hyvä huomioiden, että keväällä siirryttiin nopeasti etäryhmiin, joita aiemmin ei ole toteutettu.

Tuloksellisuusmittarin mukaan ryhmiin osallistuneiden toiveikkaus oli lisääntynyt, suoriutuminen päivittäisistä tehtävistä oli parantunut ja itsetuhoisten ajatusten määrä oli vähentynyt. Muutosten koettiin pääasiassa johtuvan ryhmästä. Osallistujien kouluarvosana ryhmäkokonaisuudesta oli 9,0 (asteikko 4 – 10).

Vapaaehtoistoiminta. Koronaepidemian myötä toimintaan hakeutui runsaasti lisää vapaaehtoisia. Vapaaehtoisia koulutettiin 104, joista 26 Kriisipuhelimeen ja 78 Sekasin-chatiin. Osa aiemmista vapaaehtoisista jäi tauolle tai pois toiminnasta, koska päivystykset piti siirtää omaan kotiin. STEAn myöntämällä korona-lisäavustuksella voitiin vahvistaa vapaaehtoistyön koordinoitua. Aktiivisia vapaaehtoisia oli mukana 93, jotka kaikki työskentelivät pääosin omissa kodeissaan.

Valtakunnalliseen kriisipuhelimeen SOS-kriisikeskus vastasi 9116 kertaa, mikä oli 13 prosenttia kriisipuhelimeen vastatuista puheluista. Koronaepidemian alkuvaiheessa työntekijät siirtyivät osin päivystämään ruuhkautunutta kriisipuhelinta. Tämä oli mahdollista koska pandemian alkuvaiheessa hakeutuminen kriisivastaanotolle väheni.

Verkkokriisityössä vastattiin 1018 MIELI-tukisuhde - viestiin ja käytiin 679 Solmussa chat keskustelua. Solmussa chat päivystyksiä lisättiin koronaepidemian alkaessa.

Itsemurhien ehkäisykeskus

Koronakriisin alkuvaiheessa itsetuhoisuus jopa väheni MIELI ry:n kriisiyhteydenotoissa, mutta myöhemmin keväällä itsetuhoisuuden määrä yhteydenotoissa lähti nousuun. Itsemurhien määrä ei kuitenkaan näytä vuoden aikana kasvaneen.

Asiakasvastaanotolla itsemurhaa yrittäneille, vakavasti itsetuhoisille ja heidän läheisilleen kävi yhteensä 302 asiakasta. Asiakaskäyntejä oli 902. Maaliskuussa asiakasvastaanotto siirtyi toimimaan etäyhteyksin mutta palasi toukokuun lopussa toimistolle, kun arvioitiin, että itsemurhien ehkäisytyössä mahdollisuus kasvokkaiseen kohtaamiseen oli erityisen tärkeää. Asiakkaita voitiin kuitenkin ottaa edelleen vastaan myös etäyhteyksin.

Vertaistukiryhmiä järjestettiin itsemurhan kautta läheisensä menettäneille ja avoimia vertaisryhmiä itsemurhaa yrittäneiden nuorten vanhemmille. Ryhmät kokoontuivat viikoittain Helsingissä ja intensiiviryhminä kurssikeskuksissa eri puolilla maata. Kokonaisosallistujamäärä ryhmissä oli 70 henkilöä.

Itsetuhoisuuden puheeksiotosta järjestettiin koulutusta sosiaali- ja terveydenhuoltoalan ja järjestöjen ammattilaisille sekä vapaaehtoisille. Koulutuksia oli 37 kappaletta ja osallistujia yhteensä 1.869.

yhteistyössä Meri-Lapin Mielenterveys ry/Kriisikeskus Turvapoijun, Surunauha ry:n kanssa järjestettyyn Itsemurhien ehkäisy päivän 10.9 webinaariin osallistui n. 250 henkilöä.

Kolmas #mitä kuuluu - itsemurhien ehkäisykampanjan pro bono- yhteistyössä mainostoimisto Bob the Robotin ja viestintätoimisto Manifeston kanssa. Kampanja sisälsi 1000 – suomalaista kyselytutkimuksen, ”kysy, kuuntele, kerro” -opasvideo sekä teemaan pureutuvan [”Äijämeininkiä”-filmi:n](#).

Paloma 2 (1.5.2019-30.6.2021)

Paloma 2 AMIF hanke on THL koordinoima hanke, jossa perustettiin viisi osaamiskeskusta ERVA-alueille. Mieli ry:n roolina oli kohderyhmän eli pakolaisten ja vastaavassa asemassa olevien osallistaminen osaamiskeskushankkeiden suunnitteluun ja toteuttaa kaksi pilottihanketta. Pandemiasta huolimatta saatiin toteutettua ensimmäinen pilotti eli täydennyskoulutuksen tuottaminen tulkeille mielenterveystulkkaudesta yhdessä Tampereen aikuiskoulutuskeskuksen kanssa. Lisäksi toinen pilottikoulutus saatiin suunniteltua toteutettavaksi seuraavan vuoden puolella.

4. MIELENTERVEYDEN EDISTÄMINEN

MIELI ry:n mielenterveyttä edistävässä työssä vahvistetaan Suomessa asuvien ihmisten mielenterveyttä elämänsä aikana kaikissa vaiheissa ja erilaisissa elämäntilanteissa sekä ehkäistään ennalta mielenterveyden ongelmia. Noin 15 vuoden kehittämistyön kuluessa MIELI ry:stä on muotoutunut johtava toimija suomalaisessa yhteiskunnassa mielenterveyden edistämisen ja erityisesti mielenterveysosaamisen teemoissa.

Erilaiset koulutukset, materiaalit ja työkalut ovat keskeinen osa mielenterveyden edistämisen työtä. Mielenterveyden edistämisen asiantuntijuudelle on myös huomattavan paljon kysyntää mm. erilaisissa kehittämishankkeissa, työryhmissä ja ohjausryhmytyössä sekä mediassa. Koronakriisin aikaan myös mielenterveyttä edistävälle työlle oli paljon kysyntää.

Lasten ja nuorten mielenterveyttä edistävä työ levitti mielenterveysosaamista ammattilaisille neuvolatyöhön, varhaiskasvatukseen, kouluihin, nuorisotalle ja kolmannelle asteelle sekä sosiaali- ja terveystieteisiin. Aikuistyössä keskeistä oli Mielenterveyden ensiapu –kokonaisuuden toiminta. Lisäksi painottuivat työelämän mielenterveyden edistämiseen liittyvä kehittämistoiminta sekä työ ikäihmisten mielenterveyden edistämiseksi.

Koronakriisi koetteli toimintavuoden aikana mielenterveyttä ja mielen hyvinvoinnin edistämistyötä kaikissa ikäryhmissä. Toiminnassa keskeistä oli edelleen mielenterveyttä edistävän työn juurruttaminen toimintaympäristöihin ja rakenteisiin. Pandemian alkaessa resursointia kohdennettiin palvelemaan muutunutta tilannetta: keväällä ja kesällä 2020 vastattiin nopeasti pienryhtäjä ja ikäihmisten erityistarpeisiin yhteistyössä kansalaistoimintojen kanssa. Koronakriisi näkyi myös verkostotyössä ja toimintojen toteuttamisessa. Kohderyhmiä ja niiden verkostoja tavoitettiin verkon kautta eri alustoilla yhä enemmän. Samaan aikaan pandemia näkyi myös kohderyhmien kuormittuneisuutena mikä vaikeutti osittain heidän tavoittamistaan ja erityisesti uuden toiminnan aloittamista.

Lähikoulutuksien järjestäminen vaikeutui ja asiantuntijapanosta suunnattiin heti pandemian alkuvaiheesta verkkoon tuotettavien sisältöjen kehittämiseen. Kohdennettuja sisältöjä valmistui eri ikäryhmille. Uutena avauksena toteutuivat ”Kysy psykologilta” kahdeksan lähetyksen kokonaisuus mielenterveydestä Instagramissa, lasten ja nuorten mielenterveyteen liittyvät instalivet. Lisäksi valmistui useita podcasteja sekä eri kohderyhmille suunnattuja verkkokoulutuksia. Edelleen kasvaneeseen kysyntään vastattiin tarjoamalla maksullisia koulutuksia ja aineistoja. Verkkokaupan ja koulutusten kautta erilaisia aineistoja levitettiin yhteensä lähes 48 000 kappaletta.

Mieli kasvussa -lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisen

Mieli kasvussa -lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisen kokonaisuudessa levitettiin mielenterveysosaamista ammattilaisille (neuvola, varhaiskasvatus, koulut, toinen ja kolmas aste, nuorisotyö). Koulutuksia ja kehittämistyötä kuljetettiin eteenpäin erillisillä, kohdennetuilla opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM), sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Opetushallituksen (OPH) rahoittamilla hankkeilla sekä omalla rahoituksella. Lasten ja nuorten aineistoja jalkautettiin valtakunnallisesti yhteensä lähes 18 000 kappaletta.

Peruskouluihin ja varhaiskasvatukseen suunnattuihin koulutuksiin (lähi- ja verkkokoulutukset) osallistui lähes 2 000 kasvatus- ja opetusalan sekä oppilashuollon ammattilaista. Toiminta tavoitti myös suoraan 570 lasta ja nuorta. Kuntien kanssa tehtiin yhteiskehittämistä juurruttavien menetelmien osalta (Hämeenlinna, Vantaa, Turku). Yhteistyössä käynnistettiin sähköisen oppimis- ja opetusaineiston, Hyvän mielen taitomerkki -kokonaisuuden, kehittäminen peruskouluihin 1.-9. luokille, josta 1.-6. luokkien sisällöt valmistuivat vuoden aikana. Kehittämistyössä testattiin myös Hyvän mielen avaintoimijamallia ja siihen liittyviä työvälineitä. Lähiopetukseen laaditut koulutusmallit muokattiin vuorovaikutteisiksi verkko-koulutuksiksi ja työyhteisöjen verkkokurssit pilotoitiin. Kieli- ja kulttuuritietoista mielenterveysosaamista lisättiin kouluttamalla lasten ja nuorten parissa toimivia ammattilaisia. Neuvolatyössä valmistui Hyvän mielen perhe -koulutusmalli ja Hyvän mielen vanhemmuus -työväline tukemaan ammattilaisia lasten ja perheiden mielenterveyden vahvistamisessa. Koulutusten kautta tavoitettiin 125 neuvola- ja perhekeskustöy toimijaa.

Nuorisoalan osaamiskeskustoiminta

MIELI ry:n koordinoiman nuorisoalan osaamiskeskus Vahvistamon toiminta päättyi alkuvuodesta. MIELI ry sai jatkoa nuorisoalan osaamiskeskustoimintaan uudessa rahoitusrakenteessa (OKM), ja toiminta käynnistyi kolmessa osaamiskeskusyhteenliittymässä: Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa, Nuorisotyö kunnissa ja Kohdennetussa nuorisotyössä. MIELI ry tarjosi monipuolisesti mielenterveyden edistämisen asiantuntijuutta nuorisotyön verkostoissa; myös toisella kotimaisella kielellä. Kehittämisyhteistyössä valmistuivat Nuoren kohtaaminen kriisissä -koulutustalenne ammattilaisille ja Kadonneen ystävän jäljillä -laupapeli suoraan nuorille. Kaverituen mallin kehittämistyötä käynnistettiin ja mielenterveyden edistämisen näkökulmaa vietiin etsivien ja työpajakentän aineistoihin. Koulutusten kautta vahvistettiin 1700 ammatilaisen mielenterveysosaamista.

Nuori mieli urheilussa -hanke (STM ja OKM) käynnistyi koronatilanteen takia viiveellä. Ohjausryhmä koottiin hankevalmistelussa mukana olleesta asiantuntijaryhmästä (Olympiakomitea, Suomen Valmentajat, Voimisteluliitto, Urheilupsykologien yhdistys ja Tampereen urheiluakatemia). Syksyllä eri lajien valmentajista koostuva ryhmä käynnisti yhteiskehittämistyötään materiaalien kehittämisessä valmentajien mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi ja aineistojen hyödyntämiseksi valmennuksessa.

Toimiva lapsi ja perhe (TLP) -työn kouluttajaverkostoon liittyi vuoden aikana noin 100 uutta kouluttajaa. Verkostossa on yhteensä 550 kouluttajaa ja 20 kouluttajien kouluttajaa. Maakuntatyö jatkui aktiivisena myös koronapandemian aikana: tapaamisissa tavattiin sidosryhmiä, johtoa, esimiehiä, kouluttajia. Moni toiminta siirtyi verkkoalustoille ja myös kouluttajakokous toteutui hybridimallilla. Kouluttajien työtä tukemaan valmistui kouluttajaopas, etäkoulutusaineistoa sekä LP -lokikirjoista sähköisiä sisältöjä. Koulutus-toiminnan seuranta ja arviointi siirtyi Futural-järjestelmään.

Mielenterveyden ensiapu -kokonaisuus

Mielenterveyden ensiapu -kokonaisuuteen kuuluvat Mielenterveyden ensiapu®1 ja 2 (MTEA 1 ja 2), Nuoren Mielen Ensiapu®(NMEA). MTEA-ohjaaja verkostossa on 700 ohjaajaa eri puolilla Suomea.

MTEA 1,2 ja NMEA koulutuksia (lähi- ja verkkokoulutukset) järjestettiin yhteensä 270 ja niihin osallistui noin 3600 henkilöä. Koulutuksia kohdennettiin myös heikoimmassa asemassa oleville (muun muassa

työttömät, vangit), varusmiehille sekä opiskelijoita ja maahanmuuttajia kohtaaville ammattilaisille. Koulutusten levittämiseen ja juurtumiseen liittyvät suunnitelmat etenivät Etelä- Savon, Pohjois-Savon-, Etelä-Karjalan-, Lapin- ja Pohjois-Pohjanmaan- alueilla. Pohjois-Savon alueella osallistuttiin Hyte-yhteistyöhön ja MTEA -koulutukset valittiin alueella vaikuttaviksi Hyte-työmenetelmiksi.

Rakenteita vahvistaen tuettiin koulutusten juurtumista, ohjaajien verkostoitumista, yhteistyötä ja oppimista. MTEA 1 koulutus kehitettiin pandemiavaiheen alussa nopeasti verkkoympäristöön ja tämän jälkeen koulutuksia toteutettiin sekä lähi- että verkkokoulutuksina.

Pandemian alkuvaiheessa MTEA 2 -koulutuksesta oli olemassa Australiassa kehitetty verkkokoulutusmalli. Mallin lisenssi ostettiin MIELI ry:lle ja sen pohjalta käännettiin ja kehitettiin MTEA 2-verkkokoulutusmalli. Ohjaajille järjestettiin yhteensä kahdeksan perehdytyswebinaaria MTEA1- ja MTEA 2 -verkkokoulutusten toteuttamiseen. Osallistujia oli 240.

Ohjaajille järjestettiin verkostopäiviä, työnohjauksellisia keskusteluja ja lisäkoulutuksia, joihin osallistui 270 ohjaajia. Verkostopäivät toteutettiin ensimmäistä kertaa täysin etäyhteydellä, joka vahvisti päiville osallistumista. Ohjaajakoulutuksen laatua ja koulutusten palauteprosessia kehitettiin. Myös ohjaajamateriaali päivitettiin ja sen saavutettavuutta kehitettiin. Koulutusten vaikutusten todentamista tehostettiin käynnistämällä MTEA1 -koulutuksen vaikuttavuustutkimus.

Työelämän mielenterveyden edistäminen

Työikäisten mielenterveyden edistämistä vietiin eteenpäin Hyvän mielen työpaikka -hankkeella, Mieli työssä -koulutuksen kehittämällä sekä Yrittäjien Hyvinvointi -toiminnalla. Hyvän mielen työpaikka merkin - kriteeristö valmistui ja Merkin sivusto ja sisältö julkaistiin verkossa. Merkki myönnettiin ensimmäisen vuonna yhdeksälle työpaikalle. Työelämän mielenterveyden edistämisen (Mieli työssä) sisältöjä kehitettiin vastaamaan työelämän tarpeisiin työntekijän, työyhteisön, esihenkilö- ja johtajatyön näkökulmasta.

Yrittäjien hyvinvointikilta -toimintaan lisättiin henkilöresursseja yrittäjien avun ja tuen tarpeen kasvaessa. Työssä painottuivat asiantuntijaluennot liittyen kriisistä ja arjesta selviytymiseen ja hyvinvoinnin tukemiseen sekä yrittäjille suunnattujen palvelujen markkinointi ja viestintä. Yhteistyössä ryhmätoimintojen kanssa järjestettiin yrittäjille kaksi vertaistukiryhmää. Yhteistyössä Suomen Yrittäjien kanssa järjestettiin yrittäjille webinaareja, julkaistiin verkossa Jaksamisopas ja ohjeita kriisistä selviytymiseen. Vahva yrittäjyys -hankkeen (Helsingin Yrittäjät) ja Yrittäjäkumppien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä järjestämällä luentoja sekä liveinä että verkon kautta.

Ikäihmisten mielenterveyden edistämässä painottui Mielellään -verkoston koordinaatiovastuu ja verkoston kanssa toteutunut yhteinen toiminta. Verkoston laajentumisesta tehtiin vuoden lopussa päätös ja verkostoon liittyivät mukaan Ikäinstituutti ja Vanhustyön keskusliitto. Verkoston yhteinen materiaali päivitettiin ja Mielellään -verkosto toteutti Facebook-kampanjan, joka suunnattiin yli 70 vuotiaiden tavoittamiseksi. MIELI ry liittyi Eduskunnan Ikäverkostoon. Mieli-Ikä -lukupiirin opas ohjaajille valmistui ja ikäihmisille myös toteutettiin Mieli-Ikä -etälukupiiri ikäihmisille yhteistyössä Helsingin kaupungin palvelukirjaston ja kotipalvelun kanssa ikäihmisille sekä ikäihmisten kanssa työtä tekeville. Järjestettiin MTEA-koulutus. Hyvä mieli – pohdintoja mielen hyvinvointiin -julkaisu valmistui tukemaan ikääntyviä ja heidän kanssaan toimivia ammattilaisia pandemian alkuvaiheessa. Julkaisu otettiin hyvin vastaan ja sitä levitettiin 24 000 kpl yhteistyössä ruoka-apuverkoston, seurakuntien, kuntien, vanhuspalveluyksiköiden ja MIELI ry:n jäsenjärjestöjen kautta.

Vaikuttamistyö

Toimintakauden aikana vaikuttamistyö kohdentui hallituskauden keskeisiin ohjelmiin ja toimenpiteisiin: Mielenterveysstrategian 2030, Työelämän ja hyvän mielenterveyden toimenpideohjelman, valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman toimeenpanoon sekä lapsistrategian ja kiusaamisen ehkäisyohjelman valmisteluun. Vaikuttamistyö kohdentui myös maakuntien ja kuntien hyvinvointisuunnitelmien ja

lapsi- ja perhepalvelujen valmisteluun. Toimintaan sisältyi verkostoyhteistyötä kuntien, sairaanhoitopiirien, järjestöjen ja paikallisten seurojen kanssa.

Koulutus - ja/tai kehittämissyhteistyötä tehtiin opettajakoulutuksen kehittämissuorauksen (OKM), Perheet keskiöön -hankkeen (Lastensuojelun keskusliitto ja 50 järjestöä), Lasten terveysfoorumin (SOSTE), Elämäntaitoverkoston, Mielellään -verkoston, Valterin (Valtion erityiskoulut), Suomen Punaisen Ristin, Mediakasvatusseuran ja Specian kanssa. MIELI ry koordinoi Monikulttuuristen lasten ja nuorten mielenterveyden edistämisen verkostoa.

5. RIKOSUHRIPÄIVYSTYS

Rikosuhripäivystyksen valtakunnallinen koordinaatio

MIELI Suomen Mielenterveys toimi Rikosuhripäivystyksen (RIKU) valtakunnallisena koordinaatiojärjestönä. Oikeusministeriö on vuonna 2017 antanut RIKUlle julkisen palveluvelvoitteen toimia EU:n rikosuhridirektiivin edellyttämien yleisten rikosuhripalveluiden tuottajana Suomessa. Rikosuhripäivystystä toteuttavat MIELI ry:n koordinoimana Ensi- ja turvakotien liitto, Kirkkohallitus, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Suomen Punainen Risti ja Suomen Setlementtiliitto.

RIKUn perustehtävä on parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasiassa todistavan asemaa vaikuttamalla ja tuottamalla palveluita. Toimintaa toteutettiin noin 65 työntekijän sekä noin 500 vapaaehtoisen voimin matalan kynnyksen tukipalveluina 31 palvelupisteessä eri puolilla Suomea seitsemän alue toimiston koordinoimana. Erityisinä kehittämiskohteina olivat ihmiskaupan uhrien ja henkirikoksen omaisten uhrien tukeminen sekä vapaaehtoistoiminta.

Painopiste palveluissa siirtyi jonkin verran henkilökohtaisista tukisuhteista puhelin- ja chat-työhön. Henkilökohtaista kasvokkain tukea oli vaikeampi antaa koronarajoituksista johtuen. Epidemia vaikutti myös vapaaehtoisten mahdollisuuksiin toimia tukitehtävissä, koska heistä iso osa kuului riskiryhmiin.

Lokakuun lopussa tapahtunut Vastaamo-tietomurto aiheutti ennen näkemättömän kasvun palvelutarpeessa. Lyhyessä ajassa RIKU palveli noin 1500 tietomurron uhria ja tuotti uhreille tarkoitettua tietoa verkkosivuille muun muassa identiteettivarkauksien estämiseksi.

RIKUn yksittäisten asiakkaiden määrä eri palveluissa kasvoi edellisvuodesta 25 prosentilla. Yhteensä asiakkaita oli 22 600, kun vastaava luku vuonna 2019 oli 18 100. Tukisuhteiden määrä pysyi 7 100:ssa. Rikosuhripäivystys 116 006 -puhelinpalvelun aukioloajat laajenivat huhtikuun alussa. Puhelimessa vastattiin vuoden aikana 5 500 puheluun. RIKUchatissa asiakkaita oli 3 700 ja Juristin puhelinneuvonnassa 640. Asiakkaista 78 prosenttia oli naisia.

Poliisin ohjaus RIKUn palveluihin lisääntyi 22 prosenttia, mutta alueelliset erot ohjauksessa ovat edelleen merkittäviä. Asiakkaista 4 800 asiakasta oli ohjautunut RIKUun poliisin kautta.

Rikosuhripäivystyksen Etelä-Suomen aluetoimisto

Rikosuhripäivystyksen Etelä-Suomen aluetoimisto toimii osana MIELI ry:n kriisiauttamisen osastoa Helsingissä Länsi-Pasilassa. Toiminta-alueena oli yhteensä 42 kuntaa pääkaupunkiseudulla, Päijät-Hämeessä, Kymenlaaksossa sekä Itä-, Keski- ja Länsi-Uudellamaalla. Aluetoimiston kuudesta palvelupisteestä (Helsinki, Lohja, Järvenpää, Porvoo, Lahti, Kouvola) tarjottiin neuvontaa ja ohjausta puhelimitse, chatissa sekä henkilökohtaisten tapaamisten kautta.

Aluetoimistossa työskenneltiin vuoden aikana yhteensä 5 100 asiakkaan kanssa, joista palvelupisteissä kohdattiin 3 800 henkilöä ja valtakunnallisissa palveluissa yli 1 300 henkilöä. Tukisuhteita Etelä-Suomen

alueella oli vuoden aikana runsaat 1 800. Asiakkaiden kanssa työskenteleviä ammattilaisia oli 12 ja vapaaehtoisia 97. Suurin asiakkaita ohjaava taho oli poliisi. Alueella toimii viisi poliisilaitosta ja 16 poliisiasemaa.

Yhteydenotoista suurin osa koski erilaisia väkivaltarikoksia, jotka muodostivat 69 prosenttia yhteydenotoista (ensisijainen syy). Näitä olivat pari- ja lähisuhteissa tapahtuva väkivalta ja vaino (29 % alueen asiakkaita), seksuaalirikokset (22 %), henkirikokset tai niiden yritykset, henkeen ja terveyteen liittyvien rikosten valmistelu, muut pahoinpitelyt, uhkailu, häirintä ja erilainen kiusaaminen tai vapaudenriisto (16 %). Muut yhteydenotot liittyivät erilaisiin omaisuus-, verkko- ja ihmiskaupparikoksiin sekä kysymyksiin rikosprosessista.

6. KOULUTUS JA KEHITTÄMINEN

Kehittämistyössä fokuoitiin uusimpiin mielenterveyshaasteisiin, ja yhdessä Takuusäätiön ja Marttaliiton kanssa valmisteltiin uutta hanketta mielenterveyden edistämiseksi ylivelkaantuneissa perheissä. Kehittämistyönä valmistui MIELI ry:n aloitteesta tammikuussa itsemurhien ehkäisyn ja itsemurhaa yrittäneen hoidon ensimmäisen Käypä hoito –suositus, jonka levittämiseen MIELI ry osallistui. Yhteistyössä Itla-säätiön kanssa kehitettiin Kasvun tuki –työtä lasten ja nuorten vaikuttavien varhaisten interventioiden tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi, ja MIELI ry:n kehitysjohtaja toimi Kasvun tuen tieteellisen neuvoston puheenjohtajana. Kehittämistyön tuloksena julkaistiin kansainvälinen katsaus järjestöjen toimista mielenterveyteen vaikuttavien tekijöiden muokkaamiseksi.

Koulutusstrategian yhteinen valmisteluprosessi käynnistyi loppuvuodesta.

Koronapandemian vuoksi MIELI ry:n koulutukset muokattiin verkossa toteutettaviksi ja niiden kysyntä jopa kasvoi. Järjestön verkko-oppimisympäristö oppi.mieli.fi päivitettiin visuaalisempaan ja käyttäjäystävällisempään Pinja-käyttöliittymään. Henkilöstön verkkokouluttamisen osaamista vahvistettiin sisäisillä koulutuksilla.

Koulustoitinnan laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi kehitettiin edelleen Odo-pohjaista toiminnanohjausjärjestelmää. Tavoitteena oli erityisesti yhdenmukaisen ja vertailukelpoisen koulutuspalautteen kerääminen mahdollistamaan systemaattista koulutusten seuranta ja kehittämistä.

MIELI-koulutuksen tuottamat maksulliset tilauskoulutukset olivat pääosin mielenterveyden edistämiseen, psykososiaaliseen ja terapeuttiseen auttamistyöhön liittyviä koulutuksia, jotka on suunnattu erityisesti sosiaali- ja terveysalan sekä kasvatusta ja opetusalan ammattilaisille ja järjestöjen henkilöstölle sekä työelämään suuntautuvia Vaativat kohtaamiset asiakastyössä ja Mieli työssä -koulutuksia. MIELI-koulutuksen ammattilaiskoulutuksiin osallistui yhteensä noin 1.000 henkilöä.

Koulutusvalikossa keskeinen sija on perhe- ja psykoterapia-asiantuntemukseen pohjautuvilla koulutuksilla. Perhearviointimenetelmä- ja Perhekompassikoulutukset tavoittivat lasten ja nuorten toimintaympäristöissä ja heikommassa asemassa olevien perheiden kanssa työskenteleviä työntekijöitä ja organisaatioita.

MIELI ry:n Toimiva lapsi ja perhe (TLP) –työn valtakunnallinen kotipesä vahvisti yhteistyössä maakuntien ja kuntien kanssa etenkin Lapset puheeksi (LP) -menetelmän ja mutta myös TLP-perheintervention käyttöä eri toimialoilla ja palveluissa. Maakuntien ja kuntien johtoa ja esimiehiä tuettiin LP-toimintamallin juurruttamisessa. Työtä linjattiin ja työn tueksi luotiin seurantakäytänteitä. Oulun yliopiston, Itla-säätiön ja kotipesän yhteistyönä saatettiin neljällä alueella alkuun alueelliset Lapsuuden rakentajat -oppimisverkostot varhaisen tuen vahvistamiseksi LP-toimintamallin mukaisesti.

TLP-työn kouluttajaverkostoon rekisteröitiin noin 90 uutta kouluttajaa. Vuoden lopussa verkostossa oli noin 550 kouluttajaa, joista noin 25 kouluttaja-kouluttajia. LP-koulutusten tasalaatuisuuden varmistamiseksi luotiin koulutusstandardien rinnalle LP-koulutusopas kouluttajille. LP-lokkikirjat digitalisoitiin ja TLP-

perheintervention manuaalia ja lokikirjaa päivitettiin vastaamaan menetelmän käytön laajentumista myös psykiatrian palveluiden ulkopuolelle. Valtakunnallisten LP-verkostojen tapaamiset toteutuivat myös koronapandemian aiheuttamissa poikkeusolosuhteissa.

Ruotsinkielisen TLP- ja LP-työhön panostaminen mahdollistui keväällä alkaneen **Tidig insats** –hankkeen myötä. Hanketta rahoittaa Brita Maria Renlund -säätiö. Hanke järjesti ruotsinkielisen LP-koulutuksen, koki tietoa ruotsinkielisistä LP-osaajista ja kouluttajista sekä järjesti ruotsinkielisen boosteri-tilaisuuden menetelmän osaajille. Lisäksi hanke on tukenut Ihmeelliset vuodet ryhmänhallintamenetelmän osaajia ja osallistunut ohjelman ruotsinkielisten materiaalien päivittämiseen, järjestänyt ensimmäisen ruotsinkielisen ABC -vanhemmuusryhmäohjaajakoulutuksen ja tuottanut materiaalia LP-menetelmästä, ABC:stä sekä monimuotoisesta perheterapeuttinen työskentely MDFT:stä.

AMIF-rahaston rahoittama **Lapset puheeksi -menetelmä vastaanottopalveluissa** –hanke päättyi. Jatko-toimena Maahanmuuttovirastoon perustettiin ohjausryhmä, joka seuraa ja ohjaa LP-työn toteutumista ja vaikuttavuutta. LP -työ on kirjattu vastaanottokeskusten tulostavoitteisiin.

STEA:n rahoittamassa **Osaava vanhemmuus** -hankkeessa koulutettiin 254 järjestöjen ja seurakuntien työntekijää LP -menetelmän käyttäjiksi. Järjestöjen LP -menetelmäkouluttajia valmistui 15 henkilöä. Ammattilaisille suunnatun LP -menetelmän pohjalta luotiin vapaaehtoisille, kokemusasiantuntijoille ja tukihenkilöille soveltuva koulutus tukemaan näiden ymmärrystä mm. ylisukupolvisuudesta, kehitysympäristöjen merkityksestä ja universaalista vanhemmuudesta. Koulutukseen osallistui kaikkiaan 421 henkilöä. Hyvä arki lapselle –lokikirja käännettiin hankkeessa ruotsiksi ja somaliksi, ja sitä jaettiin yhteensä 4500 kappaletta. Perheissä tapahtuvan keskustelun ja vanhemmuuden tueksi hanke kehitti live-action perhepelin ja järjesti Perheet yhdessä -tapahtumia.

Monimuotoinen perheterapeuttinen työskentely (MDFT) Toimintavuonna jatkui kaksi kaksivuotista MDFT-koulutusta: Pääkaupunkiseudun nuorisopsykiatrian ja lastensuojelun yhteistiimi ja Savonlinnan alueen usean hallintorajan ylittävän tiimin koulutus. Vuoden aikana varmistui uuden koulutuksen alkaminen 2021 Vantaalla oikeusministeriön kaupungille myöntämän avustuksen turvin. MDFT on intensiivinen perheterapeuttinen menetelmä vaikeasti käytös -ja/tai päihdeongelmilla oireilevien nuorten (12-19-vuotiaat) ja heidän perheidensä auttamiseksi. Mieli ry toimii MDFT:n kansallisena kotipesänä edistäen MDFT:n leviämistä ja implementaatiota kansallisella ja paikallisella tasolla. Keväällä MDFT-kotipesä järjesti valtakunnallisen tapaamisen MDFT-terapeuteille.

Toimintavuosi oli **Mielenterveyspoolin** kolmivuotisen yhteishankkeen viimeinen vuosi. Koronavuoden aikana ei ollut mahdollista hakea toiminnalle pysyvää rahoitusta mutta sille haettiin vuoden jatkorahoitus vuodelle 2022. Mielenterveyspooli on mielenterveysjärjestöjen yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on vahvistaa järjestöjen vaikuttamistyötä, vaikuttaa väestön asenteisiin ja tiivistää järjestöjen yhteistyötä. Hankkeen työntekijät toimivat myös eduskunnan mielenterveyspoliittisen neuvottelukunnan sihteeristönä.

Mielenterveyspooliin liittyi vuoden 2020 aikana kaksi uutta mielenterveysjärjestöä. Vuoden lopussa Pooliin kuului 34 järjestöä. Mielenterveyspoolin merkittävimpiä ja näkyvimpiä yhteisiä panostuksia on ollut vaikuttaminen yhteisten tavoitteiden puolesta. Mielenterveyspooli muodosti yhteiset tavoitteet ja vaikutti hallituksen kehysriihen, koronaepidemian vaikutuksesta valmisteltuihin lisätalousarvioihin sekä syksyn budjettiin. Lisäksi syksyllä 2020 kampanjoitiin Mielekäs työ -teemalla sosiaalisessa mediassa ja sanomalehdissä. Kampanja saavutti hyvin näkyvyyttä, sillä sosiaalisen median kokonaistavoittavuus oli 573 000 näyttökertaa ja sitoutuminen julkaisuihin 16 500 uniikkia käyttäjää. Nettisivut tavoittivat kampanjan aikana noin 10 000 kävijää.

MIELI ry:n kokonaan omistaman, Lapinlahden entisen sairaalan vuokrausta varten perustetun yhteiskunnallisen yrityksen **Lapinlahden Lähde Oy**:n tapahtumavuokraus loppui lähes täysin koronapandemian aikana. Taloudellisesti tilanteen pelasti Helsingin kaupungin päätös olla perimättä vuokraa Lapinlahden rakennuksista kolmen kuukauden ajalta. MIELI ry:n osallistui Y-säätiön vetämään Lapinlahti 360 –nimisen

ehdotuksen valmisteluun Helsingin kaupungin järjestämään ideakilpailuun Lapinlahden sairaala-alueen tulevaisuudesta. Y-säätiö päätti yllättäen olla jättämättä yhteistä kilpailuehdotusta, jonka jälkeen ideakilpailun voitti ulkomainen kiinteistörahasto. Kaupunkilaiset, MIELI ry ja alueen muut toimijat vastustivat vahvasti rakennusten myyntiä ja suunnitelmaa lisärakentamisesta sairaalapuistoon, ja Lapinlahden Lähde sai runsaasti mediahuomiota, jopa New York Times –lehdessä. Vastustuksen takia kaupunginhallitus päätti kesäkuussa asettaa ulkopuolisen työryhmän selvityksen tekemiseksi alueen tulevaisuudesta. MIELI ry teki syksyn aikana yhteistyötä selvityshenkilöiden kanssa alueen säilyttämiseksi järjestölähtöisen mielenterveystyön palveluksessa. Lapinlahden alueen kansalais- ja mielenterveystoimintaa tuki STEA:n Paikka auki –avustuksella palkatut viestintäavustajat.

7. VIESTINTÄ JA VARAINHANKINTA

Vaikuttava viestintä on keskeinen tavoite järjestön toiminnassa ja viestintä on koko henkilöstön perustyötä. MIELI ry pyrkii vaikuttamaan mielenterveysasenteisiin, edistämään mielenterveyttä tukevaa päätöksentekoa yhteiskunnan eri alueilla, tarjoamaan tietoa mielenterveyden vahvistamisen tueksi sekä mahdollistamaan avun ja tuen löytämistä. Viestintäyksikkö suunnittelee ja kehittää järjestön tavoitteellista viestintää ja tukee osaltaan sen toteuttamista. Onnistunut varainhankinta puolestaan vahvistaa merkittävällä panoksella järjestön perustehtävän menestyksestä hoitamista.

Poikkeuksellisena koronavuonna koeteltiin Suomessa asuvien ja koko yhteiskunnan henkistä kriisinkestävyyttä. Resilienssiä tukeva ja avun löytämistä helpottava viestintä oli keskeinen painopiste: järjestön asiantuntijoiden useat esiintymiset mediassa tukivat järjestön tarjoaman avun ja tuen löytymistä, vahvistivat järjestön tunnettuutta ja profiloitumista mielenterveyden puolestapuhujana sekä vahvistivat Suomessa asuvien henkistä kriisinkestävyyttä.

Muuttuva pandemiatilanne vaati viestinnältä ajankohtaisen keskustelun jatkuvaa seuranta ja nopeaa reagointia, aktiivista median ja toimittajien palvelua sekä uusien näkökulmien ja omien sisältöjen tuottamista. MIELI ry:n asiantuntijat olivat mediassa kysytyjä koko toimintavuoden ajan ja selkeän työnjaon, hyvän mediaosaamisen sekä syvän asiantuntijuuden ansiosta valtakunnallinen näkyvyys oli erinomainen sekä määrällisesti että laadullisesti. Toimitetuissa mediassa MIELI ry, sen asiantuntijat tai palvelut olivat löydettävissä useita kertoja joka viikko (726 verkkomedia-osumaa vuonna 2020). Laadullisesti vaikkapa Valtioneuvoston kanslian tiedotustilaisuudet, pääuutislähetysten suorat asiantuntijavierailut ja uutishaastattelut sekä isot artikkelit medioissa kuten Helsingin Sanomien viikonloppupainoksissa ja Kuukausiliitteessä sekä maakuntien ykköslehdissä antoivat laadullista ja laajaa näkyvyyttä.

Myös omien kanavien ajankohtaiset sekä resilienssiä vahvistavat ja toivoa antavat sisällöt olivat koronakriisin eri vaiheissa keskeisiä. Ajankohtaiset verkkosivujen sisällöt muun muassa koronasta ja jaksamisen tukemisesta sekä erityisesti kohderyhmäkohtaiset sisällöt muun muassa yrittäjille, nuorille, ikään-tyneille sekä vanhemmille ja perheille tavoittivat hyvin sekä verkkosivuilla että erityisesti sosiaalisen median kanavissa. Jaoimme sisältöjämme myös VNK:n #suomitoimii ja #yhdessä -kampanjan tunnisteilla viikoittain. Joulukuussa sosiaalisen median kanavissa päivittäin julkaistu voimavarakalenteri sai seuraajilta positiivista palautetta, samoin kuin uudet sisällöt, kuten insta-live -lähetykset, joita tehtiin eri teemoista kaksi sarjaa: kesäkuussa sekä marras-joulukuussa.

Mediaosumien määrän lisäksi vierailut mieli.fi-sivustolla sekä MIELI ry:n sosiaalisen median kanavissa kasvoivat merkittävästi. Mieli.fi-sivuston kävijämäärä kasvoi 30% edellisvuoteen verrattuna (2 589 546 vrt. 1 994 426 eri kävijää). Näin kuukausittainen keskiarvo nousee yli 215 000 kävijän. (2019: 170 000 / kk) ja päivittäin sivustolla vieraili keskimäärin 7500 kävijää.

Sosiaalisen median osalta suosio kasvoi vielä merkittävämmän, sillä kanaviemme seuraajamäärä 2,5-kertaistui toimintavuonna. MIELI oli päivittäin potentiaalisesti läsnä eri sosiaalisen median alustoilla 84.000 seuraajalleen, kun tavoitteena toimintavuodelle oli 40.000 seuraajaa (2019: 35.000 seuraajaa). Lisäksi

sisältöjä myös jaettiin entistä aktiivisemmin. Sosiaalisen median seuraajamäärän huikea kasvu selittyy poikkeuksellisen ajan lisäksi sillä sisältöjen kehitystyöllä, jota toimintavuonna tehtiin: omien kanavien sisältöjä kehitettiin kohderyhmälähtoisemmiksi sekä uusia sisältömuotoja kuten instalive-lähetyksiä ja Jodelin teemachatteja kokeiltiin ennakkoluulottomasti ja ketterästi.

Varainhankinta ja kampanjointi

MIELI ry:n merkittävimmät kampanjat ovat kevään Mielinauha kampanja, syyskuun Mitä kuuluu? -itsemurhien ehkäisykampanja, lokakuun kymppikymppikampanja Maailman mielenterveyspäivänä sekä joulukeräys lasten ja nuorten mielenterveystyön hyväksi.

Huhtikuun alussa käynnistynyt **Mielinauha-kampanja** korosti kuuntelemisen tärkeyttä ja keräsi varoja MIELI ry:n kriisiauttamistyöhön. Vuoden 2020 Mielinauhan teksti "Minä kuuntelen" toi esille yhteisöllisyyttä ja toisista välittämisen tärkeyttä koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen keskellä. Moni yritys tuli Mielinauha-kampanjan kumppaniksi joko lahjoittamalla kampanjalle ilmaista näkyvyyttä, lahjoittamalla osan yrityksensä tuotemyynnistä MIELI ry:lle tai myymällä Mielinauhoja kassapisteillään. Yksityishenkilöt osallistuivat kampanjaan muun muassa ostamalla Mielinauhoja, lahjoittamalla ja jakamalla kampanjaviestiä sosiaalisessa mediassa. Kampanja tavoitti suomalaiset laajasti: esimerkiksi kampanjafilmin nettotavoittavuus televisiossa oli 3,5 miljoonaa ja sosiaalisessa mediassa tavoitettiin 1,5 miljoonaa Suomessa asuvaa.

Syyskuun "**Mitä kuuluu?**" -kampanja toteutettiin yhteistyössä MIELI ry:n itsemurhien ehkäisykeskuksen kanssa. Sen tavoitteena on lisätä tietoisuutta itsemurhien ehkäisemisen keinoista ja näin vähentää itsemurhia, ja kampanja keräsi laajan some-tavoittavuuden lisäksi (1,6 miljoonaa) runsaasti mediahuomiota, sillä median nettotavoittavuus oli yli kolme miljoonaa kontaktia.

Maailman mielenterveyspäivänä 10.10. kampanjoitiin jälleen yhdessä paikallisten seurojen ja muiden kumppaneiden kanssa mielenterveyden edistämiseksi mm. **Vihreää valoa** -konseptilla, teemana oli tänä vuonna kuunteleminen. Myös tämä kampanja ylitti sille asetetut tavoitteet, erityisesti sosiaalisessa mediassa kampanjan sisällöt olivat suosittuja.

Vuoden 2019 tapaan **joulukeräyksellä** kerättiin varoja lasten ja nuorten mielenterveystyöhön. Joulukeräysvaroilla MIELI ry edistää lasten ja nuorten mielenterveyttä sekä tarjoaa tukea nuorille Sekasin-cha-tissa. "On aika tehdä ihmeitä" -viesti kutsui yksityishenkilöt ja yritykset mukaan liittymään ihmeidentekijöiden joukkoon lahjoittamalla keräykseen. Joulukeräys ylitti tavoitteensa ja tuotti lähes 450 000 euroa lasten ja nuorten mielenterveystyöhön. Lisäksi varainhankinnassa otettiin käyttöön mahdollisuus kuu-kausilahjoittamiseen.

Vuonna 2020 moni yritys päätti tukea MIELI ry:n toimintaa. Merkittävin yksittäinen lahjoitus oli OP:n 100 000 euron tuki Kriisipuhelimen toimintaan.

Vuonna 2020 keskeisiä vaikuttamistyön kohteita olivat hallitusohjelman ja sen osana mielenterveysstrategian toimeenpano sekä järjestölähtöisen auttamistyön turvaaminen maakunta- ja sote-uudistuksessa sekä Veikkauksen voittovarojen vähentyessä. Tuimme aktiivisesti Terapiatakuuta koskevan kansalaisaloitteen etenemistä sekä psykoterapiakoulutuksen maksuttomuutta ajavan kansalaisaloitteen toteutusta.

8. HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Mielenterveysseuran ylin päättävä elin **liittokokous** pidettiin 30.8.2020 Helsingissä. Liittohallitus kokoontui toimintavuoden aikana seitsemän kertaa ja työvaliokunta kuusi kertaa. Asiantuntijaelimenä toimiva talousvaliokunta piti neljä kokousta. Osa kokouksista pidettiin sähköisinä etäkokouksina.

Liiton johdossa tapahtui toimintavuonna muutoksia. Uutena liittohallituksen puheenjohtajana aloitti europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen. Johtoryhmän jäsenistä eläkkeelle siirtyivät hallinto- ja viestintäjohtaja, joiden seuraajien rekrytointi käynnistettiin jo edellisvuoden puolella.

Liittohallituksen kokoonpano 30.8.2020:

Sirpa Pietikäinen, puheenjohtaja

Hiltunen Leea, varapj, Rauman seutu

Aho Eero, MIELI Etelä-Savo

Haavanlammi Mervi, Surunauha ry

Lumijärvi Marjut, Teollisuusliitto

Moilanen Senni, Nuorten mts Yeesi

Määttä Susanna, Kainuu

Nokela Matti, Helsingin seutu

Pirkola Sami, Suomen Psykiatriyhdistys

Stenström Tuula, Salo

Sutela Arja, Oulun seutu

Valkama Heimo, henkilöjäsen

Vuorinen Helena, Sisä-Savo

varajäsen Kaisa Kostamo-Pääkkö, Rovaniemen seutu

varajäsen Veli-Matti Seppä, Vantaan alue

varajäsen Merja Hyvärinen, JHL

varajäsen Merja Vihersalo, PAM

varajäsen Maria Laine, Hämeenlinnan seutu

varajäsen Ulla Kemppainen, Savonlinnan seutu

varajäsen Matias Mäkynen, Pohjanmaa

varajäsen Heini Sajalin, Jyväskylän seutu

varajäsen Marjut Niemelä-Pynttari, Narsismin uhrien tuki

varajäsen Pirjo Kantola, Koillis-Lappi

varajäsen Klaus Lehtinen, Pirkanmaa

varajäsen Seija Iltanen, Lohja

Johtoryhmään kuuluivat toiminnanjohtaja, hallintojohtaja, järjestöjohtaja, kehitysjohtaja, kriisikeskustointojen johtaja, mielenterveyden edistämisen johtaja sekä viestintäjohtaja. Myös Rikosuhripäivystyksen toiminnanjohtaja osallistui johtoryhmän työskentelyyn. Johdon assistentti toimi johtoryhmän sihteerinä.

Henkilöstö

MIELI Suomen Mielenterveys ry:n palveluksessa oli 2020 lopussa 153 työntekijää, joista vakituudessa työsuhteessa oli 99 ja määräaikaisessa työsuhteessa 54 työntekijää. Kasvua edelliseen vuodenvaihteeseen oli viisi henkilöä. Henkilökunnasta oli naisia 117 ja miehiä 36. Henkilöstön keski-ikä on 45 vuotta. Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurin yksittäinen ikäryhmä on 30-34 vuotiaat. Sairauspoissaolojen määrä toimintavuonna oli 4,2 pv/hlö.

Toimintavuoden aikana toteutettiin säännölliset henkilöstökyselyt tavoitteena erityisesti selvittää henkilöstön jaksamista ja työhyvinvointia etätyöoloissa. Kyselyt suoritettiin yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Kyselyjen perusteella työskentely etäoloissa sujui pääosin hyvin, mutta kyselyissä nousi esille myös erityisesti yhteisöllisyyteen ja työyhteisön tukeen sekä työergonomiaan liittyviä ongelmia. Esihenkilöt kokivat työhyvinvoinnin johtamisen haastavaksi, mutta kyselyn perusteella esimiestuki koettiin pääosin hyväksi ja riittäväksi.

Sekä esihenkilöiden että koko henkilöstön yhteisiä kohtaamisia tihennettiin etätyöoloissa. Etäyhteyksin järjestettiin säännöllisesti ns. päällikkökahveja esihenkilöille sekä toiminnanjohtajan aamukahveja koko henkilöstölle.

Toimitilat

Vuonna 2019 aloitetun MIELI ry:n omistamien Maistraatinportti 4:ssä sijaitsevia toimitilojen uudistaminen ja kunnostaminen saatiin valmiiksi neljännen kerroksen toimitilojen osalta kertomusvuonna. STEA:lta

saatu investointiavustus kattoi peruskunnostuskuluista 70 prosenttia. Toimitilojen peruskunnostusta jatketaan vuonna 2021 seitsemännen kerroksen osalta. Alun perin peruskunnostus oli tarkoitus tehdä kertomusvuoden aikana, mutta hanke päätettiin koronapandemian vuoksi siirtää.

Taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon vuonna 2019 käyttöön otettujen uusien ohjelmistojen kehittäminen ja parempi hyödyntäminen jatkui toimintavuoden aikana. Rekisteritietokantaohjelmisto ODOOn käyttöön otto osoittautui ennakoitua suuritöisemmäksi, ja työ jatkuu vuonna 2021.

9. TALOUS

Mieli ry:n toiminta on kasvanut viime vuosina. Liitteenä olevasta taulukosta ilmenee järjestön toiminnan kehittyminen vuosien 2015-2020 aikana. Panostukset oman varainhankinnan kehittämiseen ovat tuoneet tulosta ja varainhankinnan tuottojen kasvu on ollut voimakasta parin viime vuoden ajan. Varainhankinnan (keräykset, lahjoitukset, Mielinauha) tulos kasvoi toimintavuonna merkittävästi aikaisempiin vuosiin nähden lähinnä onnistuneen joulukeräyksen ansiosta.

Vuoden 2020 lopussa järjestön talous oli vakaalla pohjalla. MIELI ry:n Kirkkonummella omistamien kiinteistöjen myyntiä jatkettiin ja niistä saadut varat sijoitettiin sijoitusstrategian mukaisesti. Sijoitusten riskitaso voi olla enimmillään 40/60, joista ensimmäinen luku on osake- ja vastaavien sijoitus osuus sijoitusten kokonaisuudesta. Lisäksi sijoitustoiminnassa painotetaan eettisiä kriteerejä ja sijoitusten arvopohjaa. Sijoitusten hoito on jaettu kahdelle varainhoitoyhteisölle. Toimintavuoden tulos syntyi ns. vapaiden rahoituslähteiden ylijäämästä.

Varainhankinnan nettotuotto sisällytettiin liiton budjetointiprosessiin liittohallituksen tekemän päätöksen mukaisesti. Tämän mukaan ns. vapaiden rahoituslähteiden arvioidusta nettotuotosta budjetoidaan 65 prosenttia ottaen huomioon tuottojen ajallinen kohdentuminen toimintavuoden aikana ja loput 35 prosenttia käytetään johtoryhmän päättämällä tavalla toimintavuoden aikana ilmeneviin käyttökohteisiin. Käyttämättä jäänyt osuus budjetoidaan seuraavalle toimintavuodelle.

Yksityiskohtaisen kuvan Mieli ry:n toiminnan kohdentumisesta antaa tilinpäätöksen liitetiedoissa oleva erittely toiminnoittain ja avustuskohteittain.

Näkymät tuleville vuosille

Veikkauksen tuottoja sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan jakavan Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskus STEA:n lisäksi Mieli ry:n rahoittajista merkittävin on Suomen Kansanterveysyhdistys, joka jakaa toimintansa vuotuista ylijäämää jäsenyhdistyksilleen. Veikkauksen tuottokehitykseen sisältyy erityistä epävarmuutta kansainvälisen kilpailun lisääntyessä ja rahapelihaittojen vähentämiseksi tehtyjen ratkaisujen vuoksi. Kansanterveysyhdistyksen ravintolatoiminta (Kanresta Oy) toimii erittäin kilpailuilla markkinoilla ja alalla, johon koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi. On oletettavaa, että sekä STEA-avustusten tasoon, että Kansanterveysyhdistyksen avustukseen liittyy suuria epävarmuustekijöitä vuodesta 2022 eteenpäin, mikä näkyy jo leikkauksena STEA:n ohjeellisessa avustussuunnitelmassa. Taloudellisen aseman vakaana pitäminen edellyttää rahoituksen monipuolistamista entisestäänkin siten, että löydämme toimintaamme uusia rahoituslähteitä ja yhteistyökumppaneita. Oman varainhankinnan kehittämistä jatketaan ja niiden nettotuottojen uskotaan edelleen kasvavan.

STEA on myöntänyt investointiavustuksen seuran Maistraatinportti 4:ssä sijaitsevien toimitilojen 7. kerroksen peruskunnostukseen, joka alkaa toukokuussa 20201 kestäen syyskuulle 2021.

	2020 toteutu- nut	2019 toteutu- nut	2018 toteutu- nut	2017 toteutu- nut	2016 toteutu- nut	2015 toteutu- nut	2014 toteutu- nut
Tuotot (t€)	14013	14876	14301	13388	9932	8778	8631
Henki- löstö lkm	153	148	137	126	109	93	98
Ay+Ak, STEA, kpl	10	10	12	13	9	9	9
C,STEA, kpl	5	5	6	8	8	9	10
Muut avustuk- set, kpl	27	31	39	31	23	15	12
Muut kohteet, kpl	3	3	3	3	3	3	3
Yhteensä kpl	45	49	60	55	43	36	34